

BOTANISKA NOTISER.

Lund.

Februari.

1842.

Under denna titel ämnar Utg. hädanefter, såsom särskildta bihang, hvaraf ett ark utgifves hvarannan eller hvar tredje månad, referera innehållet af utkommande arbeten, hvaremot vidlyftigare utdrag af sådana afhandlingar, hvilka för Skandinaviska floran äro af särskildt intresse, inflyta i Botaniska Notiser.

1. *Icones Plantarum novarum vel imperfecte cognitarum Floram Rossicam, imprimis Altaicam, illustrantes edidit Dr C. F. a Ledebour. Tomus 1. Heüelberg, Winter. 1840. — 100 plancher och 21 sid. text. Stor folio.*

Bland de botaniska praktverk, som under sednare åren utkommit, intager det nu ifrågavarande ett utmärkt rum. Blott skada, att det är så dyrt, att högst få enskilda Botanister kunna förskaffa sig detsamma; men det synes höra till nutidens anda, att vid utgifvandet af planchverk i botanik, utan afseende på de i allmänhet mindre bemedlade vetenskapsidkarnes tillgångar, gifva åt dessa verk en sådan elegans och prakt och så föga se på besparing af papper, att de väl kunna utgöra verkliga prydnader på borden i de rikes salonger, men sällan eller aldrig kunna förskaffas en plats på den med rikedomens håfvor så sällan utrustade vetenskapsmannens bokhylla. De arbeten Reichenbach utgifvit göra dock härifrån ett prisvärdt undantag och de hafva äfven åstadkommit mycken nytta; samma är förhållandet med de af Nees v. Esenbeck började, af Spenner och nu af Bischoff fortsatta *Genera Plantarum Floræ Germanicæ*; dessa pryda också de fleste Botanisters biblioteker. — Närvarande arbete, som skall innefatta 500 plancher i 5 volymer, utgifves i fasciklar med 15 plancher i hvarje. Icke mera än en vext, antingen den är stor eller liten, framställes på hvarje planch, hvadan, då formatet är mycket stort, några blad,

hvarpå små vexter äro aftecknade, till största delen äro blanka; t. ex. t. 14 *Gentiana squarrosa*; t. 15 *Androsace desyphylla*; t. 73 *Saussurea alpina* β . *subacaulis*, m. fl. — Hvad utförandet angår, är det i allo berömvärdt; de flesta figurerna äro ritade efter lefvande exemplar; vexterna äro framställda i naturlig storlek; vanligen blommor och fruktifikationsdelar särskildt och, der det behöfts, i förstoraad skala aftecknade; färgläggningen synes vara väl lyckad. — De flesta vexterna äro nya arter, hufvudsakligen från Altai, beskrifna i *Ledebours Flora altaica*, men derjemte åtskilliga från andra trakter af det vidsträckt Ryska riket. Det torde vara öfverflödigt, att här upräkna de afbildade arterna, hvaribland äro 21 species af släktet *Saussurea*, 4 *Atriplices*, 3 *Echinosperra* &c. — Så vidt Ref. vet, har hitintills icke mera än första tomen utkommit, ehuru alla plancherna redan långt för detta äro till utgifvande i ordning, åtminstone så vida man får sluta från den omständigheten, att de alltjemnt citeras i *Ledebours* åren 1829—33 utgifna *Flora Altaica*, äfvensom derur i *De Candolles Prodromus*.

2. *Enchiridion Botanicum exhibens classes & ordines plantarum; accedit nomenclator generum & officinalium vel usualium indicatio. Auctore Steph. Endlicher. Lipsiæ, Engelmann. 1811. XIV & 763 pag. 8:vo.*

Denna handbok utgör ett utdrag ur samme författares större arbete *Genera plantarum*, hvadan helt och hållet samma ordning och nummerföljd, i fråga om klasser, ordningar och släkten, är bibehållen. Klasser, ordningar och underordningar äro karakteriserade vanligen något, ehuru föga, kortare än i det större verket; släktena deremot äro endast upräknade med anförande af synonymmer och underafdelningar. Vid slutet af hvarje ordo framställas dess affinitet, geografiska utbredning samt egenskaper och bruk, hvilka momenter äro vidlyftigare afhandlade än i hufvudverket, hvarest isynnerhet det sista momentet är nästan icke vidrördt. — Till slut är ett utförligt register meddeladt. — Detta arbete är högst ändamålsenligt för dem, som önska lära känna de naturliga vextordningarne, men isynnerhet

för ordnanet af större herbarier. — Hvad det yttre angår, är detta arbete vackert, tydligt och väl anordnad.

3. *Håndbok i vextrikets naturliga familjer, deras förvandlskaper, geographiska utbredning, egenskaper och vigtigaste användande i medicinskt, economiskt och tekniskt afseende, af M. W. von Düben, Botanices Docens vid Lunds Academi. Stockholm, Hæggström, 1841. — XLIII och 350 sidor 8:o h.*

Man har med skäl anmärkt, att studium af vexternas naturliga familjer blifvit i Sverige alltför mycket tillsidosatt, för att icke säga föraktadt; i Linnés fädernesland har man icke velat öfvergifva den af honom grundlagda metod; man har nästan tyckts anse det för en nationalsak, att äfven i det formela envist vidhånga den store mästarens system, utan att besinna, att han sjelf högt värderade den naturliga metoden, hvilken han ansåg såsom "*ultimus finis Botanices*", för hvars åstadkommande han jemt arbetade, och som äfven i mera än ett fall inverkade på hans eget system och deri orsakade skenbara inkonsequenser. Det är först under de sednare tiotalen, som man äfven här i Sverige något allmännare börjat fästa afsende på den naturliga metoden och slutligen medgifva dess högre värde och dess stora företräde framför den blott artificiela. Häre, liksom i så många andra grenar af Botaniken, har inom Sverige reformen utgått från Lund. Agardh och Fries äro de, hvilka hufvudsakligen, man kan säga ensamt, hittills arbetat på att förskaffa den naturliga metoden vid vexternas upställande inträde hos Sverges Botanister. Men ingendera af dem har sjelf fullständigt framställt sina åsichter. Agardh har väl i sin lilla afhandling "*Classes Plantarum*" lemnat ett skelett af sin anordning, men hans "*Aphorismi Botanici*", hvilka skulle innehålla den utförliga utvecklingen och bearbetningen deraf, blefvo icke fulländade, like så litet som 3:e delen af hans Lärobok i Botanik, som äfven skulle innehållit naturliga vextsystemet, utkommit. — Fries har i sin *Flora Scanica* utfört sin behandling af den naturliga metoden, såvida den afsåg Sverges inhemska vexter, samt der-

under äfven meddelat mången vigtig vink om anordnandet af de utländska vextfamiljerna, men han har dock icke med hänseende till dessa speciellt utfört sin åsigt; och den omständighet att han valt en specialflora till framställningen af sin metod, har måhända i sin mån verkat dertill, att den ej ens inom Sverige blifvit så allmänt känd, som det varit att önska. — I Svenska litteraturen saknas äfven helt och hållet något arbete, som ensamt sysslosätter sig med afhandlingen af de naturliga vextfamiljerna. Denna brist har nu blifvit afhulpen genom den handbok, för hvars utarbetande alla svenska Botanister stå i den största förbindelse hos Baron Düben, och hvars anordning nu i största korthet skall refereras.

I det korta förordet angifver Förf. anledningarne till detta arbete och de principer han i detsamma följt, hvarvid han förklarar, att Prof. Fries derunder alltjemt meddelat honom sina råd och uplysningar, så att de deri förekommande ändringar i dennes system äro gjorda af Fries sjelf eller åtminstone med hans medgifvande. — I inledningen meddelas en kort öfversigt af vexternas delar med hufvudsaktigt afseende på deras metamorfos, och i sammanhang dermed förklaring af de termer, hvilka i den följande framställningen af naturliga familjerna begagnas men i de svenska läroböckerna i Botanik antingen icke äro uptagne eller ock på annat sätt förklarade. Vidare framställas grunderna för Fries' system, äfvensom ett schem öfver de deri uptagna hufvudafdelningar, serier, klasser och familjer. — I sjelfva afhandlingen af dessa, hvilka helt och hållet äro ordnade efter Fries' åsigt, meddelas vid hufvudafdelningarne (*Cotyledoneæ*, som sönderfalla i *Di-* och *mono-cotyledoneæ*, och *Nemeæ*, innefattande *Hetero-* och *Homo-nemeæ*) samt serierna (bland *Dicotyledoneæ* antagas 4 sådana: *Corollifloræ*, *Thalamifloræ*, *Calycifloræ* och *Incompletæ*) först karakteren, derefter afvikelserna, och slutligen anmärkningar. Under de särskilda klasserna, hvaraf, som känt är, tre höra till hvarje series, framställas dess karakter samt en kort tabell öfver dit hörande familjer. Vid hvarje klass upgifves dess grundkarakter i en kort och ändamålsenlig diagnos, vidare en utförlig beskrifning, hvarefter

redogöres för de afvikelser, som förete sig bland dithörande släkten, äfvensom för de underafdelningar, mellan hvilka dessa kunna fördelas, hvarvid flera eller färre släkten (företrädesvis Svenska eller i Sverge odlade) namngifvas såsom exempel. Under den derpå följande rubriken "historia" upgifves antalet af de till familjen hörande släkten och arter och deras allmänna geografiska utbredning, hvarjemte meddelas anmärkningar öfver slägtskap och förhållande till andra familjer samt annat som kan vara af intresse; slutligen redogöres under en särskild rubrik för deras egenskaper i medicinskt, ekonomiskt och tekniskt hänseende, hvarvid äfven hufvudsakligt afseende fästes på det, som för Sverge kan vara af intresse; sålunda anföras här alla i svenska farmakopeen uptagna vexter; som Förf. hämtat upgifterna ur de godkändaste arbeten, så är härvid icke något att anmärka, utom möjligen det, att han icke alltid anført de benämningar, hvarunder vexterna i farmakopeen förekomma.

Beträffande de skiljaktigheter, som ega rum mellan den här lemnade anordningen och den som följes i Flora Scan., inskränkade sig hufvudsakligen till följande. *Praxineæ*, som Fries hänfört till *Julifloræ* i serien *Incompletæ*, erhålla här sin gamla plats bland *Jasmineæ* under *Tubifloræ* i serien *Corollifloræ*. Äfvenledes hafva *Cucurbitaceæ* från *Bracteifloræ* bland *Incompletæ* blifvit förflyttade till *Faucifloræ* bland *Calycifloræ*. De släkten, som förut hänförts till *Callitrichineæ* och *Najadeæ* och hade sin plats under *Nudifloræ* bland *Incompletæ*, hafva blifvit omsflyttade, så att *Trapa*, *Hippuris* och *Myriophyllum* hänföras till *Halorageæ* under *Faucifloræ*; *Callitriche* och *Ceratophyllum*, bildande hvar sin familj, quarblifva sist bland *Nudifloræ*; *Lemna* och *Najas* hänföras jemte *Zostera*, *Zannichellia* &c. till *Najadeæ*, hvilka fått sin plats bland *Monocotyledoneæ*. — *Portulacaceæ* kvarstadna bland *Faucifloræ*.

Man skall måhända anmärka mot detta arbete, att familjerna äro alltför mycket sammandragna, men Ref. måste bekänna att han snarare anser det som en förtjenst; ty det är måhända ingenting som mera afskräcker från den naturliga metodens studium, än just det i nyaste tider öfverhandtagande splittringsbe-

gäret, att af hvarje i något hänseende afvikande slägte genast bilda en egen familj. Äfvensom Ref. gillar den åtgärden, att i största korthet afhandla eller blott namngifva en del utländska smärre och mindre märkvärdiga vextfamiljer.

Hvad det yttre angår, är arbetet prydligt, vackert och redigt, och dess pris 2: 16 B:ko ingalunda för högt. Refer. önskar och hoppas, att det skall allmänt och med eftertänka studeras och är säker, att Botanikens studium i Sverige genom det samma skall i hög grad lifvas och befordras.

4. *Pflanzen-Pathologie. Lehre von dem kranken Leben und Bilden der Pflanzen von F. J. F. Meyen. Nach dem Tode des Verfassers zum Druck besorgt von Dr C. G. Nees v. Esenbeck. Berlin, Haude und Spener, 1841. — XI och 330 sid. 8:vo.*

Bland de Författare under de sednare åren, hos hvilka vextfysiologi och dermed närmare beslägtade discipliner stå i största förbindelse, intager den alltför tidigt aflidne Meyen ett utmärkt rum. Hans Vextfysiologi kommer att alltid förblifva ett hufvudverk; hans vextgeografi har förskaffat denna intressanta gren af Botaniken tillräde hos en ännu större publik, och de öfversigter af vextfysiologiens framsteg, hvilka han årligen meddelade i Wiegmanns arkiv, äro för alla Botanister af stort värde. Det sista arbete denne verksamme man författade var den Vextpatologi, från hvars utgifvande döden undanryckte honom, hvarföre det updrogs åt Prof. Nees v. Esenbeck, som nu låtit allmänheten få del deraf, sådant det af Förf. efterlemnades.

Såsom Utg. anmärker, saknar man här bestämmande af de allmänna begreppen, t. ex. af vext-sjukdom, äfvensom i allmänhet en strängt genomförd systematisk indelning och anordning af hithörande tillstånd hos vexterna. Förf. upförer dem efter deras orsaker under de två allmänna klasserna: *yttre* och *inre* sjukdomar. Under hvardera af dessa afhandlas de särskildta sjukdomstillstånden, deras orsaker och äfven oftast medlen att häfva dem. Ref. vill ej ingå hvarken i någon noggrannare granskning af dessa former, eller ens här fullständigt upräkna de särskilda sjukdomar, som Förf. uptager under hvardera bland dessa hufvudklasser. Bland de yttre sjukdomarne

uppehåller Förf. sig mest vid dem, som orsakas genom insekter, äfvensom vid de flera särskildta slagen af rost och brand samt i allmänhet de sjukdomsfall, som åstadkommas genom de smärre svamparne, hvarvid beständigt afseende fästas på Ungers arbete: die Exantheme der Pflanzen. — De inre sjukdomarne, d. v. s. de, hvilkas orsaker äro att söka i vexternes inre organisation, beskaffenheten af safterna, o. s. v., afhandlas kortare än de yttre. Till denna klass hänföres äfven *Erineum* och i allmänhet de så kallade *Phylleriaceæ*, som betraktas såsom sjukliga hårbildningar. Slutligen afhandlas här också köldens inverkan på vexterna och de sjukdomar hos dessa, som förorsakas af låg temperatur.

Detta arbete innehåller många vinkar och antydningar, hvilka äro af vigt såväl för landbrukaren som trädgårdsodlaren och forstmannen, liksom för vextfysiologen; man finner deri äfven en kort historisk öfversigt af olika författares meningar om de särskildta sjukdomsfallen och sättet att motarbeta dem. — Hvad det yttre angår, är både tryck och papper vackert.

Utgifvaren yttrar i förordet, att Förf. ämnat såsom andra delen af detta arbete framställa läran om vexternas monstrositeter, hvarifrån han dock genom döden hindrades; i dess ställe har man att snart motse en af Dr. Schauer verkställd öfversättning af det arbete, som Moquin-Tandon år 1811 i Paris utgivit under titel: *Éléments de tératologie végétale*, hvarigenom en kändar brist i Botaniska literaturen är afhulpen, och hvilken öfversättning derföre med längtan afbidat.

5. *Utkast till vext-geografien jemte utförliga undersökningar öfver de vigtigaste kulturvexternas fädernesland, odling och nytta, af F. J. F. Meyen. Öfversättning af G. Torsell. Örebro Lindh, 1841. — VIII och 308 sid. 8:o (1—2 häftet).*

Inom kretsen af de flera discipliner, som tillhöra Botaniken, är väl ingen, som äfven för den, hvilken icke ex professo vinnlagt sig om denna, erbjuder högre intresse och föranleder flera allmänna storartade betraktelser, än vextgeografien. Denna, betraktad under sin vetenskapliga form, är yngre än de flesta öf-

riga botanikens delar, men täflar dock redan med dem i utveckling och bearbetning. Bland intressantare arbeten inom densamma intager Meyens år 1836 utgifna vextgeografi ett utmärkt rum. Också voro få bättre än han egnade till ett sådant företag; under sin resa kring jorden egde han tillfälle observera vegetationens förhållander under snart sagdt alla zoner och alla klimateriska inflytelser; han sattes derigenom i stånd att upfatta hvad som för hvarje trakt var det mest egendomliga och utmärkande, för att sedan i en bild framställa det för läsaren. Det är också detta, som han gjort i nu ifrågavarande arbete, hvar est har icke (såsom ofta sker och som, då man afhandlar vextgeografiska förhållander inom en viss inskränkt rymd, nästan måste ske) så mycket fäster sig vid enskildheter eller tabellriskiska sifferberäkningar, utan mera söker att upfatta de allmänna lagarne för vextformernas utbredning och lemna en träffande bild af de under olika klimat och skildja yttre inverknings förhållander. Han har härigenom blifvit i tillfälle att infläta en mängd naturmålningar, hvilka genom sin liflighet fångla läsaren och skänka åt det hela ett ökad intresse. Men han har dervid likväl ingalunda lemnat ur sigte eller förbigått något af de momenter, som böra ingå i en vetenskaplig afhandling öfver vextgeografien. Detta torde tillfyllest ådagläggas genom följande utdrag ur arbetets innehåll:

Första afdelningen: de klimateriska förhållander, som betinga vexternas förekomst och utbredning. — Andra afd.: de förhållander, genom hvilka jordmånen inverkar på vexternas förekomst och utbredning. — Tredje afd.: fördelningen af vexterna på jordytan med särskildt afseende på naturens fysiognomik; denna sönderfaller i: I. vegetationens fysiognomik; II. vexternas statistik. — Såsom bihang meddelas undersökningar om en del kulturvexters hemland, odling och nytta.

Vi hafva hittills på svenska språket saknat en utförlig afhandling i vextgeografien, och man stadnar derföre i stor förbindelse hos Hr Torssell, som öfversatt detta arbete och det på ett sätt, som uppfyller alla fordringar. Liksom Ref. upmanar enhvar, som intresserar sig för denna viktiga gren af natur-

vetenskaperna, att förskaffa sig detta arbete, som jemte det att det är af verkligt vetenskapligt värde, äfven erbjuder en underhållande lektyr, så hoppas han äfven, att ett allvarligare studium af vextgeografien och aktgifvande på dithörande fenomen skall genom detsamma åstadkommas. — Öfversättningen är trogen, men derjemte lätt och otvungen; några tryckfel förekomma särdeles i första häftet, men hvilka säkerligen komma att anmärkas i det tredje, hvilket skall afhandla kulturvexterna och ännu ej utgifvits. Ref. anser sig här böra nämna följande: sid. 26 rad. 16 står 1450, bör vara 14500; sid. 31 r. 23 står $\frac{3}{8}$, bör vara $\frac{1}{8}$; s. 124 r. 29 bör efter "blott" tillsättas "sällan"; sid. 125 r. 33 står 60, skall vara 6; s. 158 r. 4 står "gudomliga", måste vara "egendomliga."

6. *Linnæa. Herausgegeben von D. F. L. von Schlechtendahl. 15. r. Band. Halle 1841.*

Det kan ej bestridas, att det är ett stort fel af Utg. att icke förut i dessa blad hafva meddelat innehållet af de flera Botaniska tidskrifter, hvilka utom Sverige utgifvas; men han vill bemöda sig, att hädanefter bättre upfylla sitt åliggande i detta hänseende; och vill nu börja med refererandet af de afhandlingar, som innehållas i de häften af Linnæa för 1841, hvilka hittills kommit Utg. tillhanda. Denna Jurnal intager obestriddigen främsta rummet bland de tyska botaniska tidskrifterna, med afseende på såväl de deri intagna original-upsatser, som äfven den öfversigt af botaniska litteraturen, som deri kort och ändamålsenligt meddelas. — Som de förra ofta angå utländska växter och således icke äro af speciellt intresse för svenska floran och dess dyrkare, hvilka vi i vår tidskrift hufvudsakligast och i främsta rummet afse, så kan redogörandet i allmänhet ske ganska kort, ofta tillräckligt att endast angifva upsatsernas titlar.

1. *In historiam Algarum Symbolæ auctore J. G. Agardh (p. 1—50, 443—457).*

Denna afhandling innehåller en kritisk granskning af såväl släkten som arter af alger, äfvensom anmärkningar öfver den systematiska anordningen. Åtskilliga nya genera och species upställas efter exemplar, som Förf. dels sjelf samlat, dels erhål-

lit från en mängd olika håll, hvarigenom han blifvit i tillfälle att bestämma och beskrifva en mängd extraeuropeiska arter. Ref. vill allenast anföra diagnoserna för nya Skandinaviska arter:

Striaria fragilis: fronde intricata inflato-tubulosa irregulärter constricta, ramis vagis geminalisque basi attenuatis, sursum sæpe valde incrassatis. — In mari Bahusiæ. — *Polysiphonia microdendron*: arboriformis, caule continuo supra medium parce dichotomo, apice in corymbum ramulorum abeunte, ramulis fastigiatis articulatis, articulis diametro æqualibus l. brevioribus multivenosis. — In sinu codano ad oras Bahusiæ. — *Callithamnion cruciatum* var. *radicans*: filo primario repente radicante, secundariis oppositis pinnas simplices elongatas secundas gerentibus, articulis cylindræis diametro 2—3-plo longioribus. — In mari Bahusiæ. — *Callith. fruticosum*: caule subcontinuo, ramis undique alterne egredientibus pinnatis, pinnis decompositis, ultimis abbreviatis divaricato-pinnellatis; pinnellis subulatis recurvato-patentibus, articulis cylindræis, ramorum duplo pinnellarum subquadruplo diametro longioribus, sphærospermis obovatis ad axillas pinnellarum superiorum sessilibus. — In sinu codano. — *Myriocladia* n. g. Frons filiformis ramosa diorgana, filo primario tubuloso, secundariis inferne articulatis superne moniliformiter contractis undique vestito. Sporidia (?) ad apices ramorum ramellis insidentia, filis involucrantibus stipata, ellipsoidea, intra sacculum hyalinum granulosam materiam continentia. — *M. Lovenii*: fronde subvage ramosa, filis secundariis diametrum primarii longe supereminentibus simplicibus l. parce furcatis articulatis, articulis inferioribus elongatis cylindræis, superioribus moniliformibus ellipsoideis diametro duplo longioribus. — In sinu Codano rarissime extra tæneas Sælö Bahusiæ. — *M. Zosteræ*: fronde vage pinnato-ramosissima, filis secundariis diametrum primarii longe superantibus subsimplicibus clavatis apice moniliformiter articulatis, articulis rotundatis diametro subæqualibus. — In sinu codano.

2. *De Proteaceis Americanis Herbarii reg. Berolinensis.* Auctore J. F. Klotzsch. (p. 51—58).

3. *Bemerkungen über das Vorkommen des Amylum bey*

den Kryptogamen. Von J. R. Th. Vogel. (p. 59—65). — Finnes hos ormbunkarne i rotstocken och i stjelkens celluler; hos *Equisetum* i hela caudex; hos *Lycopodiaceæ* i stjelkens och rotens trädaktiga (verholzten) celluler, men ej i fruktifikationsdelarne; samma förhållande hos *Isoëtes*, hvilket Förf. anser som en ytterligare grund att föra denna till de förra; ty fruktifikationsdelarna hos *Rhizocarpeæ* äro alldeles fyllda af stärkelseämne, som äfven förefinnes i deras stamgrenar, bladskafft. Hos *musci frondosi* synes det vara högst sällsynt, hvarëmot det hos *M. hepatici* är vanligt. Likaledes hos *Charæ*, hvarest äfven frön och de s. k. anthererna innehålla amyllum. Flera *Conferver* innehålla också sådant. — Hos *Lichener* och *Fucoideæ* förefinnes äfven ett stärkelseartadt ämne, som reagerar brunt eller blått för jod, men vid kokning icke bildar något gelé, hvarföre det blifvit kalladt amyloid; hos *Endocarpon minutum* bildade sig likväl vid kokning ett gelé, som med jod blef blått.

4. *Zusätze und Berichtigungen zur generis Cassiæ synopsis.* Von J. R. T. Vogel (p. 66—73).

5. *Bemerkungen über einige Arten aus den Gattungen Thymus und Origanum.* Von J. R. T. Vogel (p. 74—82).

6. *Revisio Artemisiarum musæi regii Berolinensis instituta a W. de Besser* (p. 83—111).

7. *Muscorum frondosorum novorum, quos in Africa australiori collegerunt Ecklon, Drege &c., descriptiones, auctore F. Hornschuch* (p. 113—157).

8. *Prodromus Floræ Timorensis auctore J. B. Spanoghe.* (p. 162—208, 314—350, 476—480).

9. *Observationes phytophysiologicæ auctore J. Münter* (p. 209—242). Denna afhandling, som först utgafs under form af en akademisk dissertation, innehåller åtskilliga observationer rörande särskilda vextdelars (stjelkens, bladskaftens, knopparnes, bladens) tillväxt i längd och tjocklek. Dessa observationer, som med mycken noggrannhet synas vara anställda, äro dock alltför få för att man deraf kan draga några allmänna resultat, men som bidrag härtill ega de intresse.

10. *Catalogus plantarum, quas in itinere per Cauca-*

sum, *Georgiam Armeniamque annis 1836—37 collegit C. Koch* (p. 243—258). I denna uppsats, som endast innefattar till och med *Cruciferæ* och skall fortsättas, beskrivas flera nya arter och ett nytt slägte: *Drabopsis* (hör till *Cruciferæ Sisymbreæ*, har siliqua seminibus 2—4-serialibus).

11. *Observationes nonnullæ botanicæ circa nova quædam genera auctore N. Lilja, botanico Londinensi* (bör vara Lundensi) (p. 259—265). Innehåller dels utförliga beskrifningar på af Förf. förut upställda nya släkten, dels rättelser vid synonymien. Två nya genera förekomma här, som icke förut varit bekantgjorda: *Ellobium* för *Fuchsia fulgens*, och *Raphidanthe* för *Loasa lateritia*.

12. *Beispiel einer Antholyse an den Blüthen von Trifol. repens L. Von J. Schmitz* (p. 266—278 med en planch). Den här beskrifna märkvärdiga monstrositeten bestod hufvudsakligen i följande: blomfodrets tänder förändrats till enkla kilformiga i toppen tandade hela eller klufna blad ofta på långt skaft; blomkronan oftast mycket liten, men i öfrigt hufvudsakligen oförändrad, liksom ståndarne; deremot hade pistillen undergått fullkomlig förändring, i det att den metamorfoserats till ett fullständigt enkelt eller trebladigt blad med långt skaft, som vid basen hade stipler och i axillen en knopp, som hos en del blommar äfven utbildats till blad, hos andra åter visade sig såsom ett germen vid basen af det andra germen, så att tvenne utbildade eller metamorfoserade germina förekommo i samma blomma. Dem, som önska taga närmare kännedom om denna observation, får Ref. hänvisa till sjelfva afhandlingen; och begagnar derjemte detta tillfälle, att upmana våra botanister att fästa mera upmärksamhet vid de monstrositeter, som kunna förekomma dem, samt noga observera, beskrifva och, om möjligt är, äfven afbilda dem.

13. *Der Fenster-Fadenpilz, Torula fenestralis; von S. H. Schwabe* (p. 279—282 och en figur). — Hvad man ansett för sporer äro ej annat än de klotformiga lederna af sjelfva tråderna, hvilka isynnerhet äldre ganska lätt sönderbrista. På grund häraf anser Förf. att denna svamp ej hör till *Sporotrichum*

och att man ej heller behöfver för den upställa något eget slägte (*Byssocladium*) utan att den ganska väl kan inrymmas i slägtet *Torula*, med hvilket karaktererne rätt väl öfverensstämma.

14. *Bitte an die Pflanzen-Physiologen, von Schmalz* (p. 183—288). En del uplysningar och svar på framställda frågor önskas, med afseende på Förf. 'Theorie des Pflanzenbaues'.

15. *Die Gattung Tetradiclis Stev. und ihr Stellung im natürlichen Systeme. Von K. Fenzl* (p. 289—299 och en tab.) Denna uppsats är i form af bref till Prof. Bunge i Dorpat, som i 14:de årgången (1840) af Linnæa infört en afhandling om samma slägte, hvori han anser det närmast förvandt med *Crassulaceæ* och speciellt med *Diamorpheæ*, hvaremot Förf. förklarar det som en äkta *Rutacea* och framställer sina skäl.

16. *Über den Bau einiger Laubmoose. Von L. C. Treviranus* (p. 300—313 och en tab.). Afser de tvåfaldiga celluler man funnit på bladen af *Sphagna* och några andra mossor; vidare de lameller, som förekomma på bladen af arter af *Polytrichum* och en del andra mossläkten; slutligen de porer, som finnas på undra delen af kapseln hos många mossor.

17. *Acanthaceæ Africæ australioris ab Ecklonio collectæ, adjectis nonnullis Dregeanis. Exposuit C. G. Nees ab Eisenbeck* (p. 351—376).

18. *Jahresbericht für die Flora Hercyniæ oder dritter Nachtrag des prodromus, von E. Hampe. Zweiter Abtheil.* (p. 377—382). Förf., som för några år sedan utgaf en förteckning öfver de i Harz funna vexter, såsom en prodromus till en fullständig flora, har i Linnæa meddelat upgift på de sedermera funna vexterna. Med anledning häraf, äfvensom andra förhållander, har han råkat i en häftig strid med Wallroth, till hvilken äfven några slutord i denna uppsats äro riktade.

19. *Genesis der Spiralgefässe. Von Unger* (p. 385—407 och en planch). Förf. anställde sina undersökningar på yttersta ändan af rottråden hos sockerröret och begagnade dervid ett godt Plösselst mikroskop. Det skulle leda till för stor vidlyfthet att steg för steg följa dessa undersökningar och Ref. får därför, under hänvisande till sjelfva afhandlingen, här alle-

nast anföra de hufvudmomenter, till hvilka Förf. anser att kärlbildningen i allmänhet kan återföras och hvaraf är klart, att kärnen bildas af och upkomma ur cellulerna. Dessa momenter äro: Först bildas kärlsäcken (Gefäss-slauch) såsom en tunnväggig cellul, hvars membran visar sig fullkomligt homogent, utan ringaste strimning eller trådbildning. — På inre sidan af denna tunnmembran lägger sig än tidigare än senare ett annat lager af likdant eller likartadt ämne i form af öfver hvarannan stående ringar af spiralförmigt vridna trådar, eller af nät- eller sållförmigt genombrutna lameller; eller trådbildningen öfvergår småningom till den nätformiga bildningen genom en ännu sednare påläggning af nämnda ämne. Liktidigt med denna afläggning på inre sidan inträffar äfven på yttre sidan, jemte de angränsande elementarorganernas väggars tilltagande i tjocklek, afsättning af ett dylikt lager; och denna utöfvar hos de nätformiga bildningarna inflytande på anordningen af de genombrutna ställena. — Den sekundära membranen börjar slutligen först då att bilda sig, när kärlsäcken nästan hunnit sin fulla tillväxt. — Förf. söker till slut att med dessa sina rön sammanjemka dem Mirbel i samma syfte anställt på daddelpalmens rottrådar, i sammanhang hvarmed han äfven närmare söker bestämma begreppet *cambium*.

20. *Pflanzen-Missbildungen, gesammelt von D. F. L. von Schlechtendahl* (p. 408). Framställer allenast en observation på en af A. Sprengel meddelad blomma af *Rosa chinensis virescens*, hvars kronblad och pistiller voro missbildade.

21. *Kritische Revision der in deutschen Gärten vorkommende Arten der Gattung Leptospermum. Von S. Schauer* (p. 409—412.)

22. *De plantis mexicanis a Schiede, Ehrenbergio aliisque, collectis nuntium adfert D. F. L. de Schlechtendahl* (p. 458—475). Denna artikel, som genom flera årgångar fortsatts, meddelar här dels tillägg till de förut afhandlade *Celastrineæ*, dels fortsättning af de i föregående årgång påbörjade *Rhamneæ*.

Literatur-afdelningen fortgår, med särskild paginering,

såsom ett bibang till häft. 2—4, med pag. 1—160. Hvarje arbete refereras kort, men dock så att man sättes i stånd att uppskatta dess större eller mindre värde. Af särskildt intresse är denna literatur-öfversigten för dem, som icke ega tillgång till större biblioteker, i det hänseende, att deri utförligen redogöres för de särskilda afhandlingar, som äro införda i Sälskapers handlingar; äfvensom derföre att utdrag meddelas ur de fröförteckningar som Direktörerne för de Botaniska trädgårdarne utgifva och hvori dels nya arter beskrivas, dels åtskilliga fyto-grafiska observationer af intresse förekomma. — De lärda handlingar, som i dessa häften refereras, äro: *Nova Acta Acad. Leopold.-Carol. Naturæ curiosorum* Vol. 17, 21 p. 1, 22 p. 1, 2 (1835—39); *Übersicht der Arbeiten und Veränderungen der schlesischen Gesellschaft für vaterländische Kultur im Jahre 1840*; *Abhandl. der Bayerischen Akademie der Wissenschaften* 1—2 Band; 1832—37. Bland de i det andra af nyssnämnda arbeten förekommande flera intressanta botaniska uppsatser torde särskildt böra nämnas en af Körber om lafvarnes fortplantning genom groddkorn; äfvensom en af Göp-pert observerad metamorfos af blommorna hos *Tragopogon orientale*, der icke allenast pappus förvandlats i nästan lansettlikt tillspetsade blad, som hos en del voro ställda i krans, hos andra mera alternerande, utan äfven några blommor i öfversta blomhufvudet metamorfoserats så, att ståndarne och antererne jemväl förändrats till tunna gröna blad och ett nytt fullständigt litet blomhufvud bildats i märkets delningsvinkel, hvarvid båda märkena äfven började antaga en bladartad beskaffenhet. — Bland den mängd här meddelade utdrag ur fröförteckningar (från 14 trädgårdar), vill Ref. här allenast uptaga de nya karakterer, hvilka i Kiowska trädgårdens frölista äro framställda af Traut-wetter för släktena *Medicago*, *Melilotus* och *Trigonella*. *Medicago*: legumen 3-8-sperimium exsertum nudum exalatum, sæpissime prorsus erostratum, rarissime styli decidui basi ima persistente coronatum. — *Melilotus*: leg. 1—2-sperimium, cetera ut in priori, — hit föres *Medicago lupulina* L. — *Trigonella*: legumen exsertum nudum exalatum longe rostratum; stylo per-

sistente demum incrassato. — Äfvenledes meddelar denna literatur-öfversigt innehållet af lärda journaler såsom *Biblioteca Italiana* Tomo 98—99 och ett par Holländska.

Så snart de 2 återstående häftena af årgången 1841 erhållas, skall redogörelse för deras innehåll meddelas.

7. *Annales des Sciences naturelles, rédigées pour la Botanique par Ad. Brogniart & Guillemin. — Partie Botanique. Tome 15:me.* — Paris 1841. 8:o.

Af denna intressanta och rikhaltiga tidsskrift, som utgifves häftesvis, hvaraf ett innefattande 4 ark stor oktav utkommer hvarje månad, och 6 häften bilda en tom, vilja vi referera innehållet, dervid i kort sammandrag meddelande sådant, som för Skandinaviens Flora kan vara af mera speciellt intresse.

Den femtonde tomen, utgörande den första för 1841, innehåller följande afhandlingar och upsatser.

1. *Monographie des Orchidées recueillies dans la chaîne des Nil-Gherries par Perrottet, décrites par A. Richard* (p. 5—20, 65—81 med pl. 1—12)

2. *Rapport sur les applications de la chimie organique à l'agriculture & à la physiologie; par Liebig* (p. 20—28). Angifver hufvudpunkterna af det arbete som Förf. på tyska utgifvit rörande nämnde ämne.

3. *Revisio Populorum, Auctore E. Spach* (p. 28—33). För denna upsats kommer att särskildt redogöras.

4. *Revisio Gaillardiarum. Auctore E. Spach* (p. 34).

5. *Note sur les genres Astilbe & Hoteia, par J. Decaisne* (p. 35—36).

6. *Note sur un nouveau genre d'Orchidées, par A. Brogniart* (p. 36—37). Från Brasilien.

7. *Observations sur la coloration de la membrane cellulaire végétale au moyen de l'iode, par H. Mohl* (p. 38—56). Öfversatt ur Flora oder Bot. Zeitung.

8. *Liste systématique & phrases caractéristiques de 76 nouvelles plantes de l'intérieur de la Nouvelle Hollande, par J. Lindley* (p. 56—64). Hämtad ur Mitchells på engelska utgifna resa i Nya Holland. (Forts.)